

II. Odpuščam osebam kazen, ki so bile pred današnjim dnevom od meščanske kazenske sodnije pravomočno obsojene do enega meseca ne presegajoče s vobodne kazni ali do 500 K ne presegajoče denarne kazni, dokler iste niso že izvršene. Če se je zraven svobodne kazni še denarna kazen izrekla, se odpuščajo kazni, če za slučaj neizterjatve denarne kazni odmerjena nadomestna kazen in svobodna kazen ne presega več kakor en mesec dni:

Od te kazenske prizanesljivosti morajo pa ostati izvzete: 1. Kazni, ki so bile izrečene radi krive prisegе, krivih spricen, obrekovanja, tatvine na železnicih, ladjah, pošti, navijanje cen, oderuštva, ali kazenskega čina proti postavi življenskih sredstev. 2. Osebe, ki so bile v zadnjih petih letih obsojene že na svobodno kazen ali na denarno kazen, bodisi da denerna kazen 100 K ne presega. 3. Osebe, ki so pred petimi leti bile obsojene na ostrejšo kakor osemnajstno svobodno kazen ali na več krajših svobodnih kazni, dokler iste nimajo samo denarnih kazni za povrnitev.

Odpuščam konečno vsem osebam, tičičim predpogoje tega pomilostilnega dejanja, po postavnih predpisih kot nasledek obsodbe nastopiva nezmožnost, gotove pravice, privedbe in oblasti za pridobiti, kakor tudi izgube volilne pravice in izvoljivosti v javnih korporacijah, kazni do enega meseca ali 500 K in takoršne s temi obsodbami zvezane pravne posledice omenjenega načina, se pod drugimi pogoji tudi tedaj odpusti, če še obsodba na današnjem dnevu ni pravomočna, pripoznane v prvi instanci pa že izrečeno.

Naročam Vam, da nemudoma za izvršitev tega ročnega pisma storite potrebne uredbe.

Baden, dne 2. aprila 1918.

Karl I. r.

Schauer I. r.

Cesar na Goriškem.

K.-B. 4. aprila. Da se očvidno in osebno prepriča o položaju prebivalstva v zasedenih pokrajinah Goriško-Gradisčanske in posebno o položaju vrtnitve beguncov v domovino, kakor tudi o stanju zopetne zgraditve, podal se je cesar včeraj v spremstvu ministerskega predsednika viteza pl. Seidler, šefa generalštaba v. Arz in običajnega spremstva na Goriško-Gradisčansko. Na postaji Santa Lucia-Tolmin vzel je cesar prijave deželnega glavarja, vodja okrajnega glavarstva, kakor tudi predstavo župana napsproti. Vladar pozvedoval je natanko o življenskih razmerah prebivalstva, in se je posebno zanimal za aprovizacijo in zopetno zgraditev. — Od kolodvora Santa Lucia peljal se je cesar v avtomobilu skozi močno poškodovane kraje Santa-Lucia in Tolmin do Caporetta in od tam v Gorico. V Tolminu držal je deželni poslanec Rojec nagovor, v katerem je cesarja prosil, naj vzame to tako zlo prizadeto deželo pod svojo varstvo. Cesar izrazil je prebivalstvu svojo posebno pozornost. Na glavnem trgu v Gorici bil je cesar od deželnega glavarja z osobjem deželnih uradov, kakor tudi od okrajnega glavarja in od vladnega komisarja mesta Gorice pozdravljen.

Tudi prejšnji poveljnik mornarice baron v. Spaun je došel, da pozdravi cesarja. Cesar se je z došlimi precej časa razgovarjal, kakor tudi z občinskim predstojniki iz goriške okolice. Potem se je peljal vladar skozi Cormons proti centru furlanske industrije, proti popolnoma razrušenemu mestu Monfalcone, od tod čez višine Krasa mimo razvalin grada Duina v postajni kraj dvornega vlaka. Na potu tja podal se je cesar v Miramar. Obisk Trsta je to pot izostal, ker je cesar imel že zadnjič priliko, se o tamošnjih razmerah podučiti.

Pot v Istrijo.

K.-B. Mitterburg, 5. aprila. Cesar, ki je došpel danes zjutraj v dvornem vlaku od Sezane v Mitterburg, nadaljeval je svojo današnjo vožnjo v spremstvu viteza v. Seidler, ki ga je peljal skozi zahodno Istrijo. V Mitterburgu držal je župan dr. Kurelic na vladarja nagovor. Cesar informiral se je v razgovoru z došlimi o življenskih razmerah in potrebsčinal prebivalstva. — Od Mitterburga šla je vožnja v avtomobilu skozi srednje istrijsko gorsko pokrajinino Quietot al., kjer ga je v Montoni župan in vso prebivalstvo pozdravilo. Tudi v Piranu napravili so vladarju sreni sprejem. Potem se je nadaljevala vožnja ob morski obali čez Umago in Cittanova v Parenzo. Cesar nagovoril je vse v pozdrav mu došle, pri čemur je svojo posebno oskrbo za to dejelo zagotovil. Od Parenza sem je šla vožnja čez Canfanaro, kjer se je vrnil kratek pozdrav v Rovigno. V Rivi držal je prost, kolegat kapitelja, Don Rocco nagovor. V imenu občine bil je cesar od deželnosodnega svetnika dr. Signori pozdravljen, ki je raztolmačil izredno težko življensko stališče, povzročeno radi evakuiranja mesta kakor od popolnega vstavljenja parobrodstva in trgovska in je izprisoli vladarja pomoči. Cesar je dal zagotovilo, da bode vse storili, da se vzdigne gospodarski procvit mesta. Od šolske mladine, ki mu je podarila cvetljice, pozdravljen, podal se je cesar k na višku mesta stoječi cerkvi Santa Euphemia. Potem je zapustil cesar mesto, da se poda v postajni kraj dvornega vlaka, v Mitterburg.

Ozemlje po bitki.

Predstoječa slika nam kaže ozemlje na Francoskem bojišču po bitki. Na neverjetni

Vom Westen: Das Gelände nach dem Kampf.
način je vojni hrup upoštošil na enak način skoraj vsa bojna polja.

Politični utrinki.

Ruski vojni vjetniki za Jugoslavijo.

Na krvavem shodu „duhovnika“ dra. Korošca v Št. Janžu ob koroško-štajerski meji se je torej prvič pokazalo, da se bode jugoslovanska država ustanovila s pomočjo ruskih vojnih vjetnikov. Ja, Korošec in njegova ednakovredna banda so ednostavno dali ruskim vojnim vjetnikom pravico, da smejo politikovati, da se smejo združevati v politične namene, da se smejo udeleževati drugih političnih shodov, da smejo na teh shodih tudi govoriti ali rezolucije predlagati, da

smejo konečno z gorjačami poštene avstrijske državljane napadati in pobijati kot črno živo... Manjka le še, da se podoli ruskin vojnim vjetnikom pravico, biti izvoljeni v državno zbornico ali pa biti imenovani za avstrijskega ministra. Kajti pri nas na Avstrijskem je v resnici vse mogoče...

Mi pa pravimo, da je naše angeljske potrepljivosti konec! Za sto hudičev, ali smo pošteni avstrijski patrijoti res garjevi psi, na katere sine vsaka baraba pljuvati? Ali plačujemo svoje velike davke, svoja vojna posjila, svoje doklade in druga državna breme na le zato, da se nas potem kot pse pod mizo požene in da se spušča zbesne, opijanjene Ruse pod očmi c. k. oblasti (!!) na nas? Za sto vragov, vsaka stvar ima svoj konec in naša potrepljivost tudi že. Ako nam ruski vojni vjetniki s poleni avstrijski patrijotizem iz glavnega jajo, medtem ko jih pri tem komisari in orožniki opazujejo brez da bi ganili meziniec, — potem naj se pač nikdane ne čudi, da nam bode patrijotizem res mi nul!! Tisti, ki bi ga moral negovati, so ga nam oropali! Veleizdajstvo je dane ne triumf; čim bolj pljuješ na avstrijsko domovino, tem več dosežeš! ... To so tako gorostasni pojavi, da se v resnici le še pri nas najde. In proti tem pojavom protestiramo najodločnejše, v dvanajsti uru! Protestiramo v imenu avstrijske misli, ne v lastnem imenu. Kajti mi za svojo osebo se bodo že znali braniti, proti Rusom makari z revolverjem. Proti revolucioniranju naše zemlje, ki jo uganja Koroščeva svojat, pa se mora Avstrija sama braniti, dokler je še čas!

Varstvo domovja.

(Konec).

Položaj razumljive skrbi kakor najhitreje zopet v red spraviti, opravičuje edino domneva, da za žrtve vojne besnosti, -če niso sebično in dobro svetovane namesto v svoji naglosti zaželenjeni cilj na najkrajšem potu doseči, je večkrat v lastno škodo zanemarjeno, kar bi gotovo ne bil slučaj pri normalnem gospodarskem položaju. K temu pricipa še drugo vprašanje, če se morebiti med vojno ni doseglo gotovih iznajdb v stavbeni stroki, katere bi se pri priloznosti praktično izkoristilo in če z ozirom na to, ker bi se zamoglo te novosti še le po vojni izdelati, ne more posredna poraba istih skozi točasni provizorij omogočiti.

Taki slučaj izide iz kritja streh pod patentiranim varstvom stoječih novih naredb in sicer:

„Plošče za kritje streh brez zavez“ iz naravnega škrilnika, umetnega škrilnika, žigane ilovice ali cementa narejene, kakor tudi iznajdba takozvane „Kontrollklammer“ za utrjevanje strešnih plošč, nakar se je v interesu že prej omenjenih stavbenih potegevalcev na kratko nakazalo. Te nove plošče za kritje streh „Biberschwanzriegel“ se pozna le po tem, da imajo v svoji dolgostni sredini na spodnjem koncu zarez, katera služi, da dežnica na obeh straneh dolgostne sredine lahko odteka in ne teče med fugami kakor se je to pri dozadu rabljivih oblikah opeke zgodilo, na spodnje plošče. Z gotovostjo se torej lahko računi, da se skozi tehnični učinek te nove naredbe take opeke doseže tudi v ugodnem načinu arhitektonični učinek — kar je pri strehi gotovo glavna stvar — ter da se odstrani dosedanje sistem negotoste, ki povzroča opršjanje in narejanje ledu. Tičo se novosti teh oklepajev („Kontrollklammer“) za pritrdirjev strešnih plošč, se doseže, da morajo pri uporabi istih plošč na vsak način ena čez drugo segati, kar je radi trpežnosti in dobrega krivanja streh neobhodno potrebno, ker bi se radi štedenja na materialu pod izogibom drugih mer celo pri najmanjšem prekoračenju dopuščenega prostora strehe v obče ne moglo kriti.

Brez da bi se šlo v okom strankarstvu
a bi se delalo morebitno reklamo za
iznajdbe, se smatra nepotrebo, da bi
pri tem znamen prednostim odreklo, ker
ka pomaga s takozvanim strešnim pro-
jem če ni za kritje dovolj gradiva, ka-
je pripraven, vsem težnjam varstvu do-
vlečen v polnem obsegu odgovarjati.

Inženir Paul Gruuber.

Izpred sodišča.

Navijanje cen z lesom.

Leoben, 3. aprila. Dne 25. januarja sta od okrajnega sodišča Gröbing in trgovec Johann Hubner in posestnik Schubert radi navijanja cen z kuril-lesom, obojena in sicer Hubner na 300, Schwab pa na 3500 kron denarne kazni objavo sodbe. Deželni poslanec Schwab je proti tej odsodbi priziv, a prizivno mesečje v Leobenu je odsodbo v polnem obljubljal.

Davčna pritožba ljubljanskega knezoškefa. Knezošku Antonu Bonaventura Jegliču ljubljani bilo je predpisano za knezoško konvikt sv. Vida pri Ljubljani 47.000 K. sojibinskega namestka z prikladami vredčas od leta 1905, v katerem je bilo pojme posvečeno konviktu, do leta 1915. Pro-temu od finančnega ministerstva v moči ranjenemu pristojbinskemu predpisu vložil knezoško pritožbo na upravno sodišče, ker se imela pristojbina šele od leta 1916 za prednosti in ker je cenitev poslopnja nepravilna: je z 1½ milijona kronami previsoko cenna. Upravno sodišče je pritožbo neutemeljeno odbralo, ker je pritožnik zahteval cenitev in je torej ne more izdbijati.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Občinski svet ptujski na ministra zunanjih zadev. Občinski svet ptujski sklenil je 4. t. m., da odpošlje ministru zunanjih zadev, grofu Zerninu sledečo brzovjavo: „Občinski svet deželnega komornega mesta Ptuj čestita srej ekscelencik jedrnatem govoru, v katerem je konečno enkrat od poklicane strani zanimalen nasprotnikom države kinko raz obzira iztrgalo. Kakor v severu monarhije pojava se tudi na jugu organizacija enakih podligh in brez značajnih Masarykov pod imenom jugoslovanske gongje, strana, ki stoji kakor dokazano, s sovražnim inozemstvom v zvezi, izdaja tam nekaj listov in žal z uspehom prizadeva, da bi v širokih ljudstva patrijotizem usmrtila. Občinski svet izraža tem potom pričakovanje, da jedrnatim besedam Vaše ekscelence v lastnem interesu države tudi od strani poklicanih vladnih mest dejstva sledijo.“

Po smrti odlikovan. Pijonirgefreiter Josef Wesiag, sin gospe Roze Wesiag, vdove lončarskega mojstra v Slovenski Bistrici, kateri je dne 21. septembra p. l. na Serethu na Rumunskem junaške smrti padel, bil je sedaj s srebrno hrabrostno medailjo I. razreda in Karlovim križem odlikovan. Bronasto hrabrostno medailjo priboril si je že v oktobru 1915 leta pri naskoku Belgrada.

Od brzovlaka zmečkan. Na glavnem kolodvoru v Mariboru hotel je popoldan dne 3. t. m. neki infanterijski korporal do dunajskega brzovlaka, ki je čakal na oddaljenem tiru, da bi oddal tam neko listino. V tem trenutku dospel je pa tržaški brzovlak, ki je bil krit z večimi vagoni prvega tira in ostal na ta način neopažen. Večim osebam se je posrečilo, da so nevarnosti ušle, korporala pa je lokomotiva prijela, ob tla vrgla in grozno razmesarila. Ta nesrečni slučaj je dokazal zopet potrebo že tolkokrat zahtevanega oseb-

nega perona na tako prometno bogatem mariborskem kolodvoru.

Od porotniškega sodišča. Celje, 3. t. m. Za porotniške obravnave v letu 1918 poklicani so bili kot predsednik okrožni sodniški predsednik dvorni svetnik Adalbert Kotzian, kot njegovi namestniki deželnosodnadsvetnik Dr. Rudolf Roschahn in deželnosodnadsvetnik Dr. Valentin Treul in Jožef Ogrinz ob življenje, ker sta zašla na italijanskem gorskem sedlu v snežinkah in padla v globok prepad. Zadnjo nedeljo zapustil je ruadar Juri Kokalj, Raibl, da bi se podal v italijanske postojanke. Šel je skozi Seebachtal čez mejo in je vstopil v neko barako; ali komaj je bil notri, eksplodirala je granata, katere zračni sunek ga je tako močno k dušim vrgel, da je tam nezavesten obležal. Ko je prišel zopet k sebi, gorela je celo baraka in on sam imel je na celem telesu grozne opeklime in rane. V tem stanju zamogel se je še v bolnišnico v Raibl podati, kjer je nezavesten obležal. Bil je skoraj popolnoma nag, po obrazu črn in povsod krvav, tako, da je bilo mogoče, ga le po glasu izpoznati. Nato je težkim ranam podlegel.

Otok zgorel. Iz Maria-Rojača se poroča: Dne 30. p. m. šla je 5½ letna posestniška hčerka Justina Buchauer z šestletnim sosedovim sinčkom k bližnjemu velikočnemu kresu, da bi ga užgala. Pri temu ji je začela obleka goret in ona je zadobila tako težke opeklime, da je drugi dan na istih umrla.

Veliko tihotapstvo živine. Že dolgo časa se je iz Šmarja pri Jelšah in drugih obmejnih krajev ponoči živino čez hrvatsko mejo vtihotaplajo. Živino se je potem zopet tihama nazaj gonilo in na Stajerskem za „hrvatsko“ mnogo dražje prodajalo. Te dni se je pa posrečilo zasačiti eno pošteno družbo, ki je hotela v kraju Eberndorf in Preloga pri Šmarju pri Jelšah večje število govede čez mejo tihotapiti. Aretiralo se je Martina in Johana Kokot, Mario Jazbinšek, Karla Sket in Jurja Everlin, živino pa zaplenilo. Tolpa si je pri tem nepravnem tihotapstvu že lepo premoženje pribobil.

Grezna smrt vojaka. Piše se nam iz Slovenski Bistric: Posestnik Michael Perko iz Črešnjevca bil je na dopustu in moral bi zopet na bojišče. Stal je na zunajni plošči vagona in je v Kreuzbergertunelu zdrsnil iz iste in padel tako nesrečno, da ga je vlak v majhne kose raztrgal.

Smrt železniškega čuvaja. Dne 31. marca bil je na Pragerskem železniški čuvaj Martin Sobota, oče šestih majhnih otrok od toornega vlaka povozen. Našli so ga mrtvega na proggi.

Aretacija družbe navjalcev cen, tihotapcev in ponarejalcev listin. Kakor se javlja, se je policiji v Gradcu posrečilo, zasačiti celo družbo navjalcev cen in tihotapcev iz Trsta. Več teh poštenjakov izročilo se je že politični oblasti; nekaj mlajših se je postavilo na prosto nogo. Pri aretirancih izvršile so se tudi hišne preiskave. Pri nekej gospoj so našli 18.000 kron, pri drugej osebi 10.000 kron denarja, kateri zneski bi služili za nakup blaga v Gradcu in okolicu, katero bi potem posiljali v Trst in tam proti visokim cenam prodajali. — (Skrajni čas bi bil, da bi oblastnije tudi v drugih krajih večjo pozornost na slične čine obrnile in takim brezvestnežem, ki se hočajo na gladu ljudstva kar čez noč obogateti, bolj marljivo na prste gledale, ker drugače bi nam bilo nadaljnje vzdrževanje res težko. Op. ur.)

Koroške vesti.

Iz strahu pred rekviriranjem. Lavamund, 3. aprila: Neka posestnica in posestniška hči v Achalmu ste zvedeli, da pride kmalu komisija za popisovanje življenskih sredstev. Nato ste skrili 200 metrov od njune hiše pod nekim grmičjem 20 kilogramov svinjske masti in slanine, 50 kilogramov okajenega mesa in eno vrčo pšenične moke ter ste pokrili vse z dražjem. Nekega dne izginila pa je posoda napolnjena z mesom in mastjo, medtem ko je bila vrča z moko v bližnjem gozdu pod eno smreko skrita. Prihodnji večer pazila sta posestnik Mörtl in posestniški sin Golopp s svojima hlapecema, da se prepričata, keda da pride po vrču moke. Ob 10. uri prišla sta dva moža in sta hotela vrčo odnesti. Mörtl je udaril po teh dveh s palico, medtem ko ju je Golopp s strelem iz pistole ustrašil, nakar sta jo tata popihala. Pri pretepu zadobil je Mörtl poškodbe na roki.

Novorojenček v dračju. Iz Greifenburga se nam poroča: V Dellachu oslužbujoča dekla Elizabeta Sabernig porodila je krepkega dečka in ga je pokopala v nekem drač-

ju. Otroka našli so še živega, a je prihodnji dan že umrl.

Z smrto plačana neprevidnost. Iz Raibla se poroča: Čeravno je prepovedano pohajati po tamošnjih postojkah in pozicijah, vendar se najde ljudi, ki bi radi med tam v oblici okrog ležečimi stvarmi kaj primerenega našli. Dne 25. novembra p. l. prišla sta ruadarja Valentin Treul in Jožef Ogrinz ob življenje, ker sta zašla na italijanskem gorskem sedlu v snežinkah in padla v globok prepad. Zadnjo nedeljo zapustil je ruadar Juri Kokalj, Raibl, da bi se podal v italijanske postojanke. Šel je skozi Seebachtal čez mejo in je vstopil v neko barako; ali komaj je bil notri, eksplodirala je granata, katere zračni sunek ga je tako močno k dušim vrgel, da je tam nezavesten obležal. Ko je prišel zopet k sebi, gorela je celo baraka in on sam imel je na celem telesu grozne opeklime in rane. V tem stanju zamogel se je še v bolnišnico v Raibl podati, kjer je nezavesten obležal. Bil je skoraj popolnoma nag, po obrazu črn in povsod krvav, tako, da je bilo mogoče, ga le po glasu izpoznati. Nato je težkim ranam podlegel.

Razno.

Rešitev prošenj za poljedelske dopuste. Prošene svojcev vojaških oseb za podelitev poljedelskih dopustov so se pri vojnem ministerstvu tako pomnožile, da isto javlja: Vložba prošenj pri vojnem ministerstvu je popolnoma brezkoristna, ker pristoja poveljnikom nadomestnega oddelka (zavoda) pravica podeljevati dopuste, ter ima le zadrževanje kot posledico. Popolnoma brezkoristna je vloga prošenj za dopuste za osebe, ki pripadajo armandam na bojišču. Te prošnje izroči, vojno ministerstvo pristojnim poveljstvom na bojišču. Vsem vojaškim uradom je dolžnost, skrbeti za široko mogočnost v podeljevanju dopustov, posebno svojcem poljedelskih poklicov. Pri rapportu vložena prošnja zadostuje popolnoma in ni je potreba z drugimi prošnjami podpirati.

Grozna nesreča na Donavi. K.-B., 7. aprila. Kakor javlja ravnateljstvo Donavske parobrodne družbe, je danes parnik „Drina“ pri Tasu radi nizke vode ob obali Donave v osebni parnik „Sofie“ trčil. — Čez nesrečo javljajo se pozneje sledče podrobnosti: Parnik „Drina“, ki je plul iz Budimpešte proti Belogradu in imel 66 potnikov na krovu in parnik „Sofie“, ki je plul s 720 potniki iz Belgrada proti Budimpešti. 20 potnikov „Drine“ 2. in 3. razreda se pogreša. Sumsi se, da so našli smrt v valovih Donave. V večernih urah se je razglasilo, da znaša število potopljenih 100. Proti poročilu Donavsko parobrodne družbe se pripoveduje od potnikov, da je ena ladja na drugo plula in da je „Drina“ še le po protiparu na pesek naletala. Največ potopljenih prihaja od „Drine“, ker se je skrbelo le za rešitev potnikov 1. razreda, medtem ko se je one 2. in 3. razreda svoji usodi pripustilo.

Gospodarske stvari.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdice so letni in kramarski sejni; sejni zaznamovani z zvezdicico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejne.

Dne 15. aprila: Frauenberg*, okr. Liezen; Fürstenfeld*; Arvež (za drobno živino).

Dne 16. aprila: Spielfeld**, okr. Lipnica; Radgona; Ormož (svinjski sejem).

Dne 17. aprila: Sevnica**; Kapele**, okr. Brezice; Imeno (svinjski sejem), okr. Kozje; Ptuj (svinjski sejem).

Dne 18. aprila: Breg pri Ptiju (svinjski sejem).

Dne 19. aprila: Rogatec (svinjski sejem).

Dne 20. aprila: Št. Ilj pod Turjakom**, okr. Slovenj Gradec; Brežice (svinjski sejem).

Dne 22. aprila: Šmarje pri Jelšah**.

Dne 23. aprila: Fronhleiten, okraj Graška okolica; Ivnica**; Sv. Ruprecht**, okr.